

Posudek oponenta diplomové práce

Název dipl. práce: *Kvalifikace a výbava poskytovatelů pastorační péče v Pražské diecézi Církve československé husitské.*

Autor dipl. práce: *Hana Velišková*

Oponent: Mgr. Pavel Kolář, M.T.S.

Cíle předkládané práce lze shrnout do několika bodů:

1. zmapování současných forem poskytování pastorační péče v Pražské diecézi CČSH;
2. zmapování (odborné) kvalifikace jejich poskytovatelů;
3. zmapování jejich osobnostních předpokladů;
4. zmapování jejich osobních postojů k pastorační péči;
5. nastínění možných východisek a prostředků ke zlepšení poskytování pastorační péče;

Základní metodou, která měla přispět k dosažení zvolených cílů, se stalo vyhodnocení dotazníků (70) a výkazů práce (?), jež autorka zpracovala. Dotazník je přiložen k práci jako její „Příloha č. 1“ (str. 78 – 80), údaje zjištěné z vyplněných a odevzdaných dotazníků jsou zpracovány v tabulce jako „Příloha č. 2“ (str. 81 – 95). „Příloha č. 3“ obsahuje legendu k „Příloze č. 2“ (postrádám v ní vysvětlení barevných rozlišení).

Vyhodnocení dotazníku je věnována 7. kapitola předložené práce (str. 59 – 69). Ačkoli jsou mnohé konkrétní poznatky získané z dotazníku velmi zajímavé a důležité, postrádám v této kapitole **zdůvodnění volby konkrétních otázek** pro zpracování dotazníkového formuláře. Snad je to dáno i tím, že jsem v této části práce neshledal žádný odkaz na sociologickou literaturu, jež se touto metodou výzkumu zabývá. Zdůvodnění volby otázek je důležitým indikátorem předporozumění na straně toho, kdo výzkum koná, a jeho schopnosti své předporozumění kriticky reflektovat. Je třeba zdůraznit náročnost této metody výzkumu, s níž se autorka musela vypořádat. Velmi dobře získané dílčí poznatky zpracovala do celkového obrazu zkoumané problematiky. Za nedostatečné však považuji vlastní **vyhodnocení získaných poznatků**, které nemůže spočívat pouze v jejich vzájemném uspořádání. Autorka práce tak na str. 64 – 68 cituje jednotlivé odpovědi respondentů na otázku „Pod pojmem pastorační péče si představuji:“, aby následně pouze konstatovala: „Je zřejmé, že každý z respondentů má vlastní představu o tom, co to je pastorační péče, často se však setkáváme s překrýváním a zaměňováním s jinými funkcemi a posláními služby církve.“ (s. 68) V čem však „překrývání a zaměňování“ spočívá a jaké jsou ony „jiné funkce a poslání“ se však od autorky nedozvídáme. *Obě mé zvýrazněné námitky považuji za základní věcné nedostatky v této části práce, k nimž by se měla autorka předložené práce ve své obhajobě vyjádřit.*

„Teoretická“ část práce je autorkou rozdělena do kapitol 2. – 6. (str. 12 – 58). Cílů stanovených autorkou samou se bezprostředně týkají kapitoly 5. a 6., které se zabývají jednak obecnými předpoklady nutnými k ustanovení do služby v církvi (kap. 5.), jednak předpoklady kvalifikačními (kap. 6.). Za zdařilejší považuji kapitolu 5. V kapitole 6. postrádám soustavnější výklad povahy užívaných pramenů kanonického práva CČSH a jejich vzájemných vztahů (např. Ústava vs. Organizační řád) – autorka vychází zjevně z předpokladu, že jsou s tím čtenáři její práce obecně seznámeni; nemyslím si ale, že jde o správný předpoklad pro zpracování magisterské diplomové práce. Přinejmenším chybí odkaz na literaturu, v níž by bylo možné tento obecnější výklad nalézt. Domnívám se, že absence právě tohoto ucelenějšího přístupu vede autorku k tomu, aby kapitolu vystavěla především na rozsáhlých citacích z jednotlivých kanonických pramenů, které doprovází velmi stručnými

interpretačními poznámkami. Podobně je škoda, že autorka nevěnovala podobný stručný systematický úvod do problematiky duchovní správy a její struktury v CČSH. **Za velmi cenné však považuji autorčiny závěry a návrhy ohledně řešení problematiky vzdělávání osob pověřených duchovenskou službou v CČSH**, jež prezentuje na str. 45 (důležitá otázka odborné supervize), str. 48n, str. 51 – 56. Srovnání vnitrocírkevních nároků na kvalifikaci poskytovatelů pastorační péče s kvalifikačními požadavky obsaženými v zákoně o sociálních službách (str. 56 – 58) však není skutečným srovnáním, ale pouze citací příslušného paragrafu zákona s krátkou poznámkou.

Obdobnou torzovitostí trpí rovněž kapitola 4. „Historie CČSH – sněmy a odraz duchovní péče v jejich programu a výstupech“ (str. 27 – 30). Kdyby ji autorka nahradila komentovanou bibliografií k tématu pastorační práce v CČS(H), byl by to počin užitečnější.

Kapitoly 2. a 3., které slouží jako stručný úvod do problematiky duchovní péče, jsou s ohledem na předloženou práci dobré. (Pochybuji pouze, zda lze podkapitolu 3.2. Teorie pastýřské péče v současnosti opřít pouze o volnou citaci jednoho encyklopedického hesla.)

„Teoretická“ část a místy i část „praktická“ předložené práce poměrně značně vykazují charakter předběžných pracovních náčrtů jednotlivých témat, spojených do dílčích celků kapitol a podkapitol. Schází jim tedy základní systematické zpracování a sjednocení v jeden celek diplomové práce.

Z hlediska formálních požadavků na diplomové práce upozorňuji na určité nedostatky ve zpracování bibliografických údajů. V „Seznamu použité literatury“ (str. 73 – 75) jsem nenašel např. odkaz na některé prameny uváděné v textu práce (viz pozn. 83, s. 43 – TOŠNER...; pozn. 70, s. 36 – RUTRLE; pozn. 43, s. 24 – TILLICH; pozn. 29, s. 19 – LUTHER. Nejsm si zcela jist, zda práce naplňuje požadavky na formu bibliografických údajů v samotném textu práce. (Na okraj: Psala anglickou anotaci a závěrečné angl. summary též osoba?)

Závěr: Přes všechnu svou kritiku předložené práce chci závěrem zdůraznit, že je třeba kladně ohodnotit autorčinu volbu velmi důležitého tématu pro současnou diskusi v CČSH. Autorka rozpoznala klíčová rozhodnutí, která před CČSH stojí, dobře charakterizovala cíle své práce a navrhla některé důležité směry (zejména v otázce kvalifikace), jimiž by se měla církev v otázce pastorační péče pohybovat. Postrádám však konzistenci v jejím postupu při zpracování daného tématu.

Navrhuji ohodnocení „dobře“ (tj. 3).

V Praze dne 3. září 2007

Mgr. Pavel Kolář, M.T.S.